

Úvod do problematiky geoparkov a medzinárodný kontext

Podľa medzinárodnej organizácie UNESCO je geoparkom územie obsahujúce vyšší počet fenoménov geologického významu, určitej zvláštnosti, alebo krásy, ktoré môžu byť prezentované v súvislosti s regiónom, jeho geologickou históriou a procesmi, ktoré ho formovali

Geopark je územím prezentujúcim miesta vedeckej dôležitosti nielen z aspektu geologického, ale aj z hľadiska jeho montanistickej, archeologickej, ekonomickej, kultúrnej alebo historickej osobitosti európskeho významu. Funguje v súlade so stratégiou trvalo udržateľného rozvoja a okrem potenciálu pre vedecký výskum a vzdelávanie, zamerané na environmentálnu oblasť, môže byť významným aspektom pre turizmus a miestny ekonomický rozvoj smerujúci k zvýšeniu zamestnanosti a k novým ekonomickým aktivitám regiónu

Hlavné ciele geoparkov:

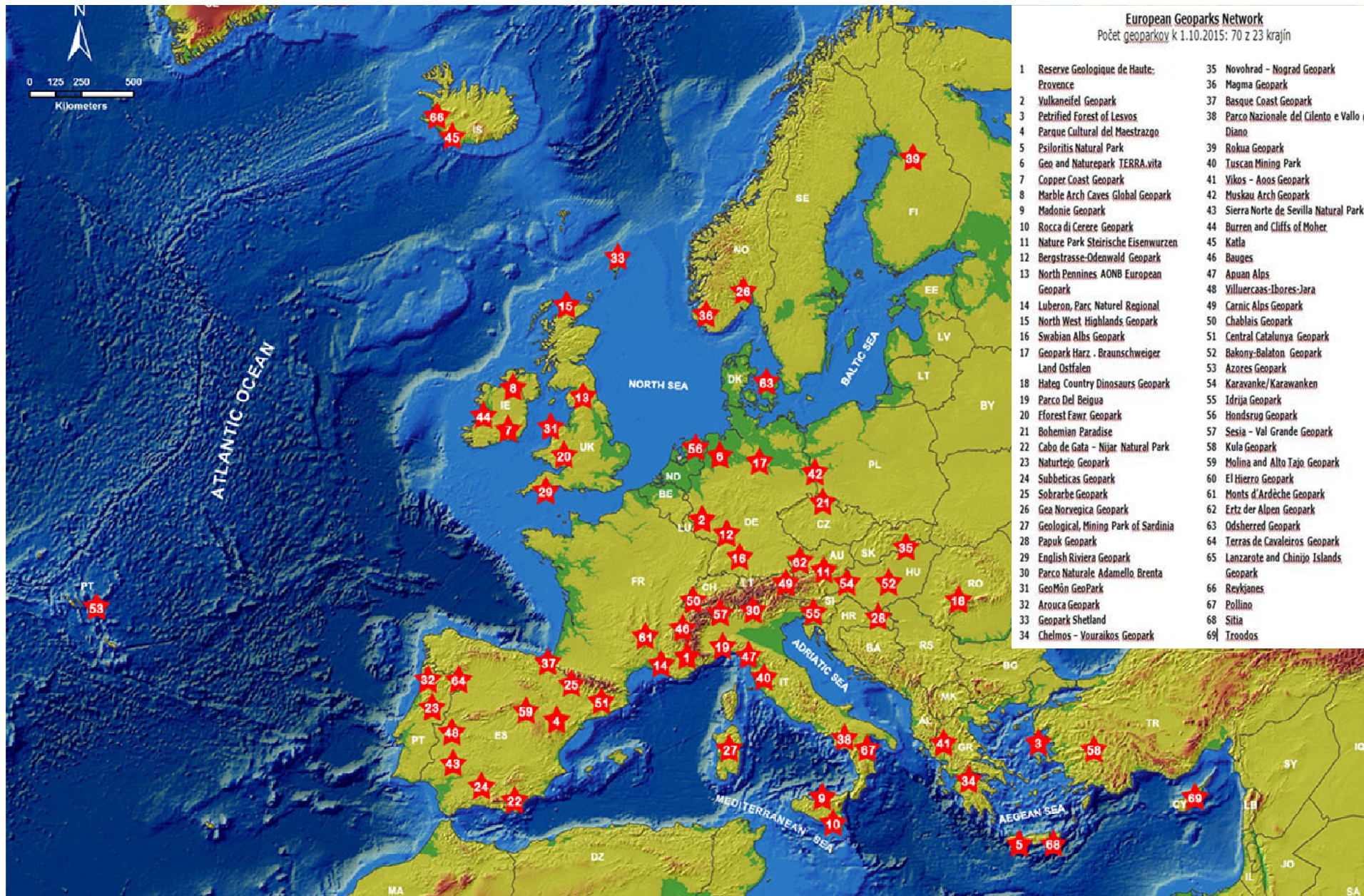
- Využívanie geologických lokalít ako výchovného a vzdelávacieho prostriedku v geovedách a environmentálnych programoch pre mládež a širokú verejnosť
- Zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja územia prostredníctvom rozvoja geoturizmu a tvorby produktov mäkkého cestovného ruchu
- Zabezpečenie ochrany najvýznamnejších prvkov geologického a iného hmotného aj nehmotného dedičstva regiónu pre budúce generácie

Základné činnosti geoparkov :

- Starostlivosť o miestne prostredie a ochrana lokalít geoparku
vzdelávanie a osвета spoločnosti
- Výskumná a vedecká činnosť, spolupráca s vedeckými inštitúciami
- Prezentácia atraktivít regiónu, starostlivosť o turistov, hodnotenie
služieb cestovného ruchu, výmena informácií a koordinácia
  - Kultúrne, spoločenské a športové aktivity, workshopy
  - Miestna produkcia a rozvoj lokálnej identity

Míľníky v problematike geoparkov na medzinárodnej úrovni:

- r. 1991 - Medzinárodná deklarácia práv pamätihodností Zeme (*International Declaration of the Rights of the Memories of the Earth*) (IUGS, IGCP, ProGeo, Malvern Group, UNESCO a Rada Európy)
  - vznik Globálnej siete národných geologických parkov (WGN) pod dohľadom UNESCO.
- viaceré lokality boli zahrnuté do siete biosférických rezervácií v rámci programu UNESCO „Človek a biosféra“ (MaB).
  - r. 1998 - vznik Medzinárodnej siete geoparkov (INoG) v rámci UNESCO
  - r. 2000 – vznik Európskej siete geoparkov (EGN) (Francúzsko, Nemecko, Grécko, Španielsko)
  - r. 2004 na prvej Medzinárodnej konferencii geoparkov v Pekingu uzavrelo dohodu 24 geoparkov z Európy a Číny a vytvorili nezávislú Globálnu sieť geoparkov – GGN.
  - r. 2011 na 36. konferencii UNESCO bola prijatá rezolúcia o sformalizovaní vzťahu UNESCO a GGN.
- r. 2015 GGN + UNESCO = UNESCO Global Geoparks Programme (IGGP – International Geoscience and geoparks Programme). Všetky geoparky v GGN automaticky prechádzajú pod patronát UNESCO Global Geoparks Programme,

MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

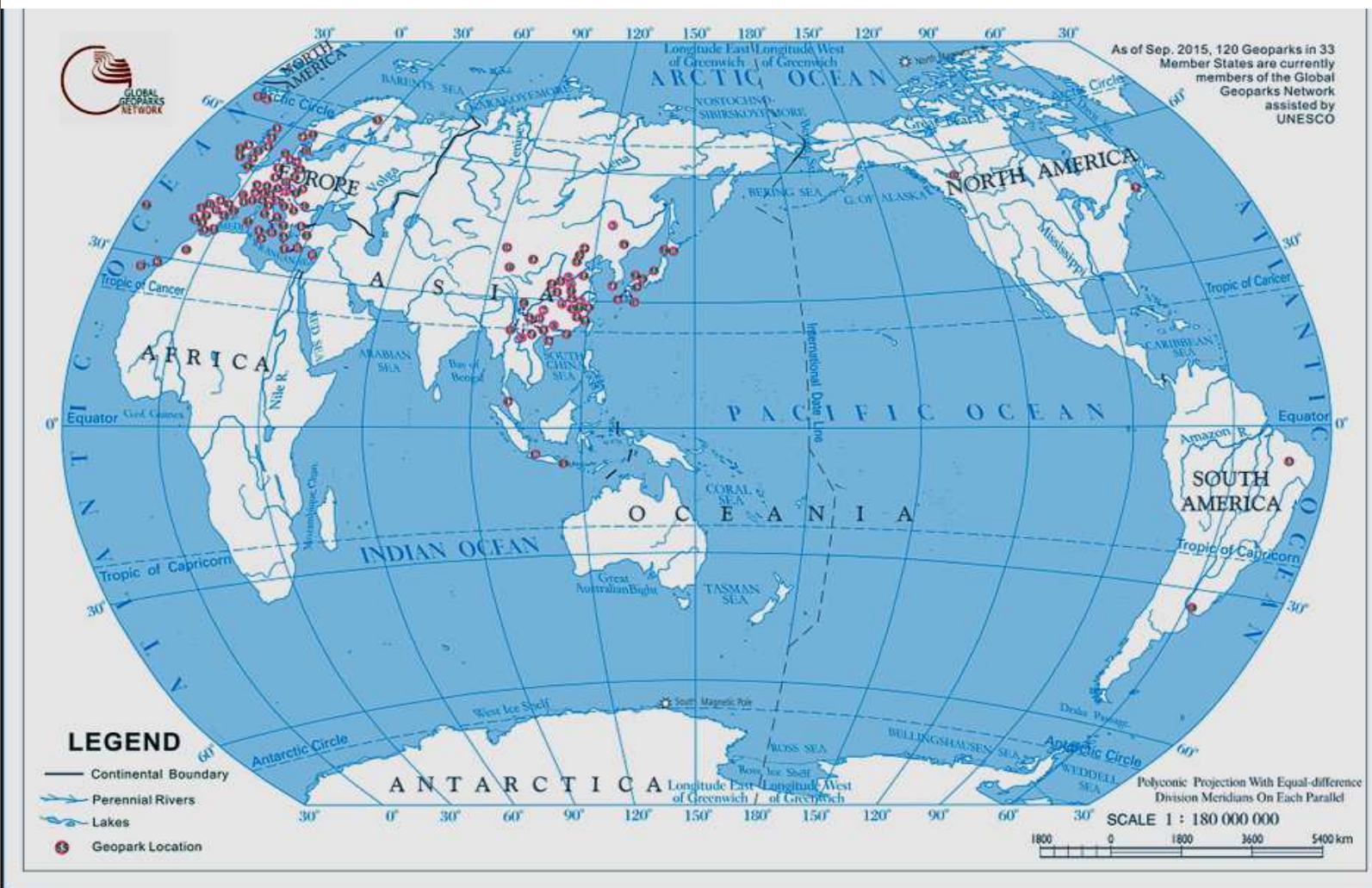
Workshop pre zainteresovanú verejnúť týkajúci sa perspektívy
vybudovania geoparku na území Zemplín

UNESCO Global Geoparks Network (GGN)

1.10.2016:
120 geoparks
33 countries
5 continents

Europe:
EGN (2000)
69 geoparks

Asia:
APGN (2009)
46 geoparks

审图号: GS (2008) 1895 号

2012年5月

EU	China	Japan	Canada	Brasilia	Malaysia	Vietnam	Korea	Indonesia	Uruguay	Maroko
69	33	8	2	1	1	1	1	2	1	1

Workshop pre zainteresovanú verejnosť týkajúci sa perspektívy
vybudovania geoparku na území Zemplín

UNESCO Heritage Designations / labels (2015)

World Heritage Sites:

1 052 in 165 countries

(including 203 natural and and 35 mixed sites)

Man & Biosphere Reserves:

669 in 120 countries

UNESCO Global Geoparks (IGGP – International Geoscience and geoparks Programme):

120 in 33 countries

Synergie medzi rôznymi značkami UNESCO

- Geoparky sa pod značkou UNESCO dostávajú na rovnakú úroveň významnosti ako dve doterajšie ustanovizne a to World Heritage a MaB – biosférické rezervácie
- UNESCO bude podporovať všetky aktivity geoparkov tak ako podporuje WH a MaB. Mimoriadnu prioritu bude ale pripisovať územným presahom biosférických rezervácií, území/prvkov svetového dedičstva a geoparkov.
- Pri územných presahoch jednotlivých ustanovizní UNESCO je potrebné mať formálnu dohodu o podpore jednej ustanovizne druhou alebo o vzájomnej podpore/spolupráci s vedomím národnej komisie UNESCO.
- Nevyjasnené sú otázky ochrany prírody/sv. dedičstva pri územných presahoch - je potrebná podrobná diskusia a opatrná dohoda o využívaní a zdieľaní územia

ĎAKUJEM ZA POZORNOSŤ

